

C:\Users\Plazma\Desktop\304\bri_Strugacti-Neobycejna_udalost.pdb

PDB Name: A+B Strugačtí-Neobyčejná událost
Creator ID: REAd
PDB Type: TEXT
Version: 0
Unique ID Seed: 0
Creation Date: 16.8.1973
Modification Date: 16.8.1973
Last Backup Date: 1.1.1970
Modification Number: 0

Arkadij a Boris Strugačtí
Neobyčejná událost

„...Badatelé zjišťují ve vesmíru mezihvězdný plankton, spory nevědomého života. Jeho protáhlé shluky lze potkat už za oběžnou dráhou Marsu. Jejich původ zůstává dosud nejasný...“

Titan se Viktoru Borisoviči nelíbil. Planetka rotovala příliš rychle a měla temnou, neklidnou atmosféru. Viktor Borisovič se zato dosyta pokochal Saturnovými prstenci a zvláštní hrou barev na jeho povrchu. Planetolet vyložil náklad – potraviny, spálené deuterium, kybernetická zařízení pro planetolety -, naložil dvacet osm tun erbia a biologa Malyševa a ihned odletěl zpět. Jako obvykle ztratil planetolet v pásu asteroidů rychlost a odklonil se z kursu. Začalo utrpení. Trpěli všichni, nejvíce biolog Malyšev. Nesnášel bohužel přetížení. Když ho vytáhli z amortizátoru, byl žlutý jako sýr. Ohmatal se, zavrtěl hlavou a mlčky odešel do své kajuty. Spěchal podívat se, jak snesl přetížení jeho hlemýžď – tlustý modrý plž v mnohosegmentové ulitě; vylovil ho z naftového oceánu poblíž Erbiového údolí.

Nyní se průlet chýlil ke konci, jako všechno špatné a dobré na světě. Za méně než 24 hodin přistane planetolet na Měsíci, na raketodromu v Lomonosovově kráteru, pak týden karantény – a pak Země, půlroční dovolená, půl roku modrého moře, šumících borovic, zelených luk zalitých sluncem.

Viktor Borisovič se usmál, obrátil se na druhý bok a sladce zívá. Do služby mu chyběly dvě hodiny. Teď měl službu Tummer, nosatý a dlouhý jako tyčka. Viktor Borisovič si představil Tummera, jak sedí, hrbí se u počítače a s vysunutou čelistí prohlíží modrou pásku se záznamy řídicího systému. Potom se Tummer rozplynul a počítač se začal podobat semišovému balónu s drsnými boky. Pod balónem se temněla hluboká voda – při bližším pohledu je ve vlnících se řasách vidět stojící štika s černým hřbetem, nehybná a rovná jako poleno. A najednou mu kolem ucha zabzučel čmelák. Viktor Borisovič zachrápal a probudil se. V kajutě byla tma. Promnul si rty a strnul. Někde velice blízko bzučel čmelák.

„To není možné,“ řekl nahlas a s přesvědčením Viktor Borisovič. Nadzvedl se na posteli a zapnul lampu. Čmelák utichl. Viktor Borisovič se ohlédl a uviděl na prostěradle černou skvrnu. Nebyl to čmelák. Byla to moucha.

„Maminko,“ řekl Viktor Borisovič. Moucha seděla nehybně. Byla úplně černá, s černými roztaženými křídly. Viktor Borisovič pečlivě zamyšlil, vymrštil k mouše dlaň s ohnutými prsty a chytil ji. Zvedl pěst k uchu. V hrsti ho šimralo, šustilo a náhle zabzučelo tak známě, že si Viktor Borisovič maně vzpomněl na hodiny rýsování.

„Moucha v planetoletu, řekl a pohlédl na svoji pěst s úžasem. „No tohle! Musím ji ukázat Tummerovi. Jednoruč si oblékl kalhoty, vyskočil na chodbu a šel do velína, obcházejí vypouklou stěnu. V hrsti mu to šustilo a šimralo. Ve velíně stál Tummer s tmavou vyhublou tváří. Na obrazovce teleprojektoru bylo vidět dva srpky: větší modrý, menší bílý - Země a Měsíc.

„Nazdar, Tume,“ řekl Viktor Borisovič. Tummer kývl hlavou a podíval se na něj zapadlými očima. „Hádej, co tady mám?“ řekl Viktor Borisovič, opatrně potřásaje pěstí.

„Vzducholod,“ odpověděl Tummer.

„Ne, vzducholod’ ne,“ řekl Viktor Borisovič. „Mouchu. Mouchu, ty starej sýčku!“

Tummer řekl tesklivě:

„Ferritová paměť špatně pracuje.“

„Vyměním ji,“ řekl Viktor Borisovič. „Pochop, ona mě vzbudila. Bzučí jak čmelák na paloučku.“

„Mě by teda neprobudila,“ procedil Tummer mezi zuby.

„Bzučí,“ něžně pronesl navigátor, „bzučí, mrška.“

Tummer se na něj podíval. Viktor Borisovič seděl, pěst u ucha, a šťastně se usmíval.

„Viktore,“ řekl Tummer, „jak se to tváříš?“

Do velína vešel kapitán hvězdoletu Konstantin Jefremovič Stankevič a za ním palubní inženýr Lidin.

„Říkal jsem, že nespí,“ řekl Lidin a ukázal prstem na navigátora.

„Něco se s ním stalo,“ řekl Tummer jedovatě. „Podívejte se, jak vypadá!“

Viktor Borisovič vysvětlil: „Chytil jsem mouchu.“

„Fakt?“ podívil se Lidin.

„Já se jdu vyspat, Konstantine Jefremoviči,“ řekl Tummer. „Viktore, přeber službu.“

„Počkej,“ řekl Viktor Borisovič.

„Tak ukaž,“ žadonil Lidin. Díval se tak, jako by v životě neviděl mouchu. Viktor Borisovič pootevřel pěst a opatrně tam zasunul dva prsty levé ruky.

„Odkdy je na lodi moucha?“ zeptal se kapitán.

„Nevím,“ odpověděl navigátor. Prohlížel si mouchu, kterou držel dvěma prsty za nožičky.

„Ta bzučí úplně jako čmelák,“ sdělil.

„Opatrně, Víťo,“ řekl Lidin se zatajeným dechem, „zlomíš jí nohu.“

„Nojo, potvůrka... Bzučí! Ale kde se vůbec na lodi vzala moucha?“ ptal se kapitán. „To je, mimochodem, vaše věc, Viktore Borisoviči.“

Navigátor totiž zastupoval i zdravotníka.

„Přesně tak,“ řekl Tummer. „Namnožil na lodi mouchy, ale ferritová paměť pracuje pod psa. A přeber službu, slyšíš?“

„Slyším,“ řekl navigátor. „Ale mám ještě deset minut čas. Musím ji ukázat Malyševovi. Taky už dávno neviděl mouchy.“ Pohnul se k východu; držel mouchu před sebou jako talíř boršče.

„Ty lovče much,“ řekl Tummer přezíravě. Kapitán se zasmál. Dveře se otevřely a do velína vpadl Malyšev. Navigátor uskočil stranou.

„Pozor!“ řekl rozzlobeně. Malyšev se omluvil. Byl rozcuchaný a měl vyvalené oči.

„Příčina je...“ začal a zastavil se, zaměřil se na mouchu v prstech navigátora.

„Můžu?“ zeptal se a natáhl ruku.

„Mouchy,“ hrdě řekl Viktor Borisovič. Malyšev vzal mouchu za křídlo a ta zabzučela na celou místnost.

„Má osm noh,“ řekl Malyšev pomalu.

„Aj-aj-aj,“ řekl Tummer. „A co teď? Viktore, přeber službu.“

„To není moucha,“ řekl Malyšev. Obočí se mu zvedlo div ne do vlasů a zase kleslo.

„Myslel jsem, že je to masařka – anthrax morio. Ale tohle není moucha.“

„A co to teda je?“ zajímal se navigátor už trochu rozčileně.

„Poslyšte,“ řekl Malyšev. „Jaké tu máte odhmyzovací prostředky? A ještě potřebuju mikroskop.“

„Jo, a o co jde?“ zeptal se navigátor. Kapitán se zamračil a popošel k nim. Také Lidin přistoupil.

„Poslyšte,“ opakoval Malyšev, „potřebuju mikroskop. Pojďme do mé kajuty. Něco vám ukážu.“

Tummer jim řekl do zad: „Prosím vás, nezraňte tu mouchu!“

Na chodbě najednou Lidin zvolal: „Moucha!“ Uviděli další mouchu, která ležla po stěně těsně u stropu. Moucha byla černá, s černými roztaženými křídly.

V biologově kajutě byly celé tři. Jedna seděla na polštáři, dvě lezly po stěnách velké skleněné baňky s modrým titanským hlemýžďem. Lidin, který vešel poslední, bouchl dveřmi a mouchy se zvedly do vzduchu, bzučíce jako čmeláci.

„Z-zábavné mouchy,“ nevěřicně řekl Viktor Borisovič a pohlédl na Stankeviče. Kapitán stál nehnutě a očima sledoval mouchy. Jeho tvář rudla.

„Svinstvo,“ řekl.

„Co se stalo?“ řekl Lidin.

Malyšev k němu otočil zamračenou tvář. „Říkal jsem, že to nejsou mouchy. To nejsou pozemské mouchy, chápete?“

„Maminko,“ pronesl Viktor Borisovič a oťel si pravou dlaň košili.

„No tohle!“ řekl Lidin. Černá moucha mu zakroužila před očima, takže ucukl a narazil zátylkem do zavřených dveří. „Kšá“ zařval, křečovitě se oháněje rukama.

„Potřebujeme dezinfekci,“ řekl kapitán. „Co tu máme?“

„Máme Letál,“ řekl navigátor.

„Kolik zbývá?“

„Všechno.“

„Dobře,“ řekl kapitán. „Udělám to sám. Jděte si umýt ruce formaldehydem.“

Malyšev si stále prohlížel mouchu, kterou si držel skoro u nosu. Viktor Borisovič viděl, jak se jeho prsty silně cukají.

„Zahodte už to svinstvo,“ řekl Lidin. Stál už v chodbě a každou chvíli se ohlížel.

„Já ji potřebuju,“ odpověděl Malyšev. „Chyťte mi ještě další, pokud možno, rozumíte?“

V koupelně si Viktor Borisovič rychle stáhl košili, hodil ji do odpadové šachty a přistoupil k umyvadlu. Mydlil si ruce, drhl je houbou a znovu mydlil. Ruce mu zčervenaly, opuchly, ale on je pořád drhl, drhnul a opět mydlil. Stalo se to nejhroznější, co se na lodi může stát. Stává se to velmi zřídka, ale bylo by lépe, kdyby se to nestalo nikdy. Planetolet má silné stěny; a všechno, co jimi pronikne, je smrtelně nebezpečné. Je jedno co – meteorit, tvrdé záření nebo jakési osminohé mouchy. A ty mouchy jsou ze všeho nejnebezpečnější. Před třemi roky se Viktor Borisovič podílel na záchranné výpravě na Kalistó. Výprava čítala pět lidí, dva piloty a tři vědce, a ti zanesli do své lodi protoplazmu z jedovaté planetky. Chodby v lodi byly potažené lepkavou průhlednou pavučinou, pod nohama to mlaskalo a čvachtalo, a ve velině ležel v křesle kapitán Rudolf Zerer, bílý a nehybný, a chlupatí pavoučci šeríkové barvy mu běhali pootech. Viktor Borisovič si potřel opuchlé ruce formaldehydem a vyšel na chodbu. Po stropě lezly mouchy. Bylo jich hodně, asi dvacet. Proti němu šel Lidin. Jeho tvář byla strhaná.

„Odkud se berou?“ zeptal se chraptivě. „D-darebáctví! Zpod nohou mu s bzukotem vylétěla moucha; zastavil se a zvedl pěsti nad hlavu.“

„Klid,“ řekl Viktor Borisovič. „Klid, palubní inženýre. Kampak?“

„Umýt se.“

„Co dezinfekce?“

Lidin se zachmuřil a mlčky vešel do koupelny. Viktor Borisovič zaběhl do své kajuty, oblékl si čistou košili a bundu a odebral se do velína. U dveří se kolem jeho tváře s tenkým bzučením prohnal roj černých mušek.

Ve velině na stole před počítačem stála skleněná lahvička, zpola naplněná zakalenou tekutinou, kterou bylo cítit

dokonce i přes zabroušenou zátku. V tekutině plavala moucha. Malýšev ji zřejmě pomačkal křídla, takže nemohla vzlétnout, pouze chvílemi bzučela sytým basem. Stankevič, Tummer a Malýšev stáli u stolu a hleděli na ni. Viktor Borisovič přistoupil a také se zadíval na mouchu.

Kalná tekutina v lahvičce byl dezinfektor „Letál“. Ten zabíjel hmyz prakticky okamžitě. Mohl by zabít i býka. Ale osminohá moucha to zřejmě nevěděla, ba ani netušila. Plavala si v Letálu a občas rozzlobeně zabzučela.

„Pět a půl minuty,“ řekl Tummer. „Tak co, holubičko? Je čas.“

„Možná máme nějakou jinou dezinfekci?“ zeptal se Malýšev.

Viktor Borisovič zavrtěl hlavou. Prohlédl si strop. Ve velině ještě mouchy nebyly. Pak si všiml, že Tummer s úšklebkem civí na jeho opuchlé ruce. Strčil ruce do kapes a zasykl bolestí. Všichni vidí – pomyslel si –, že na to svinstvo nezabírá ani Letál. „Krychlový centimetr na čtvereční metr povrchu. Zničí všechny druhy hmyzu, larvy i vajíčka.“ Podíval se na mouchu v baňce. Plavala a odporně bzučela. Viktor Borisovič vzdychl, vytáhl ruce z kapes a řekl:

„Předej mi službu, Tume.“ Převzal službu a ohlásil to kapitánovi.

Stankevič roztržitě kývl. „Kde je Lidin?“ zeptal se.

„Myje se. Dezinfikuje se,“ řekl Tummer.

„Na můj rozkaz,“ řekl kapitán. „Všem přidělit ochranné oděvy. Očkovat proti písečné horečce. A dále. Letál se neosvědčil. Ale není vyloučeno, že na ty mouchy zapůsobí něco jiného. Co myslíte, soudruhu Malýšev?“

„Cože?“ řekl Malýšev. Odrhl se od pozorování mouchy v lahvičce a rychle řekl: Ano, to je možné. Není to vyloučeno.“

„Máme Petronal, Buxil, nitrosilikát... plynné spaliny...“

„Sliny...“ zašeptal Tummer.

Stankevič na něj chladně pohlédl: „Nechte si ty humory, Tummere. Tak. Pokusy budeme dělat v lékařském oddělení. Mohu s vámi počítat, soudruhu Malýšev?“

„Jak nařizujete,“ rychle řekl Malýšev. „Ale já potřebuju mikroskop.“

„Mikroskop je v lékařském oddělení. Vy zůstaňte tady ve velině, Viktore Borisoviči. Ochranný oděv vám někdo donese.“

„Rozkaz,“ řekl Viktor Borisovič. Ozvalo se pronikavé, radostné bzučení. Všichni se podívali na lahvičku a pak současně, jako na povel, zvedli tváře ke stropu. Pod ním se s vítězným kvílením vznášela velká černá moucha.

Ochranný oblek přinesl Viktoru Borisoviči Tummer. Rychle pootevřel dveře, jak kozel přeskočil práh a zaklapl za sebou. Na vteřinu se do velína vedralo mnohohlasé sténavé vytí. Tummer si stáhl z hlavy spektrolitovou přilbu.

„Na chodbě je much... neprotlačíš se,“ řekl. „Černo. Vyhrň si rukáv.“

Vzal stříkačku a dal navigátorovi injekci proti písečné horečce – jediné mimozemské infekční nemoci, proti níž existoval protijed. Bylo to zhola zbytečné, protože jediným místem, kde se našli původci písečné horečky, byla Venuše, ale kapitán nechtěl ztratit ani tu nejmenší šanci.

„Jak si tam vedou?“ zeptal se Viktor Borisovič, když si shrnoval rukáv po injekci.

„Kost' a zuř jako d'ábel,“ řekl Tummer. „Na ty mouchy nic nezabírá. Ale Malýšev je nadšený. Přímě v sedmém nebi. Krájí mouchy a prohlíží je mikroskopem. Říká, že něco takového si v životě nepředstavoval. Říká, že ty mouchy nemají ani oči, ani ústa, ani jícen, ani cosi dalšího. Říká, že nechápe, jak se rozmnožují...“

„A neříká, kde se vzaly?“

„Říká. Domnívá se, že jsou to spory neznámé životní formy. Říká, že miliony let bloudily vesmírem a v lodi pak našly živnou půdu. Říká, že jsme měli štěstí. Takový případ se ještě nestal.“

„Bludný život,“ řekl navigátor a začal se soukat do ochranného obleku. „Slychal jsem o tom. Jen si zrovna nemyslím, že jsme měli štěstí. Mimochodem, a jak se dostaly do lodi?“

„Pamatuješ, jak před týdnem vylezl Lidin ven? Zdá se, že to bylo v pásu asteroidů.“

„Ale možná jsou z Titanu?“ Tummer pokrčil rameny. „Malýšev říká, že na Titanu osminohé mouchy nejsou. A není to jedno? Buď rád, že to nejsou vosy.“

Tummer odešel, znovu přeskočil práh a zaklapl za sebou dveře. Viktor Borisovič si sedl k pultu. V ochranném obleku a spektrolitové přilbě se cítil bezpečný a dokonce si začal cosi broukat pod nos. U stropu už se vznášely desítky much, některé kroužily před obrazovkou a lezly po záznamových páskách řídicího systému. Ale jejich bzukot nebylo slyšet: ochranný oblek tvořil dobrou zvukovou izolaci. Viktor Borisovič si prohlédl řídicí pult. Na panelu u jeho lokte seděla moucha. Viktor Borisovič zamířil a hbitě ji připlácnul dlaní v siliketové rukavici. Moucha se převrátila, zatřepala nožičkami a zemřela. Viktor Borisovič se naklonil a zvědavě si ji prohlížel. Mrtvá černá moucha. Osm noh... Svinstvo, ovšem, ale proč jsou nebezpečné? Ani jeden druh hmyzu není nebezpečný, nebezpečná je infekce a jejich jed, ale infekce tu nemusí být a jed také ne. Ovšem, pokud se několik takových kosmických much dostane na Zemi...

Navigátor se otočil. Lístek papíru, který dosud ležel na stole, sklouzl na podlahu, zatočil se a letěl ke dveřím. Dveře do chodby byly otevřené.

„Hej, kdo je tam?“ vykřikl Viktor Borisovič. „Dveře!“ Chvilku počkal, pak se zvedl a vyhlédl do chodby. V chodbě lezly a létaly mouchy. Bylo jich tolik, že stěny vypadaly černé, a pod stropem jako by visely smuteční třísně. Viktor Borisovič pokrčil rameny a zavřel dveře. Jeho pohled padl na lístek papíru u prahu. Jakési nejasné podezření, stín pochopení mu probleskl hlavou. Několik vteřin stál a přemýšlel.

„Nesmysl,“ řekl nahlas a vrátil se k pultu. Ve velině se mezitím setmělo. Husté mraky much visely pod stropem a už zakrývaly modré zářivky. Viktor Borisovič pozvedl k očím hodinky. Od začátku biologického útoku uplynuly tři a půl hodiny. Podíval se na mrtvou mouchu na pultu, udělalo se mu špatně a zavřel oči. Proč jsem ji nerozšlápl? pomyslel si. Takový hnus, je úplně jedno, jsou-li jedovaté nebo ne.

Polozavřenými víčky náhle uviděl, že páska neběží rovně. Narovnal ji a pak mimovolně očima vyhledal zabitou mouchu. Napřed se mu zdálo, že moucha zmizela. Pak ji uviděl znovu. Rozmačkané svinstvo se hemžilo. Navigátor přihlédl a polkl slinu. Úplně se zpotil. Zbytky mouchy byly pokryty drobnou černou hmotou. Roj neklidně lezl po rozpláceném břiše – malíkové černé mušky s černými roztaženými křídélky. Bylo jich asi třicet, hemžily se a rozlézaly se do šířky po hladkém světlém povrchu pultu. Nemohly ještě létat.

Trvalo to alespoň deset minut. Modrá páska se vysunovala z počítače a línými zákrutami se skládala na podlahu. Okolo ní kroužily velké černé mouchy. Navigátor seděl nakřivo, se zatajeným dechem, a upřeně pozoroval mrtvou mouchu. Bývalou mrtvou mouchu. Bylo vidět, jak se hemží černá, holá noha mouchy. Při bližším pohledu bylo vidět, že je celá muší noha pokryta miniaturními póry a z každého póru čouhá hlavička mikroskopické mušky. Vylézaly přímo z těla. Proto se tak rychle rozmnožují, pomyslel si Viktor Borisovič. Každá buňka obsahuje zárodek. Tuhle mouchu prostě nelze zabít. Vrátil se ve stonásobném vydání.

Roj mušek lezl po pultu, po klávesách a přepínačích, po průhledné umělé hmotě přístrojů. Bylo jich hodně; některé se už pokoušely létat. Ze zabitých mouch zůstal jemný černý prášek; navigátor ho odměřil s pultu tak, jako kuřáci na Zemi odstraňují pohybem ruky tabákový popel ze stolu.

„Navigátor větrá velín,“ rozlehl se ve sluchátkách Tummerův hlas. Do velína vešla čtveřice oblečená do blýskavých siliketových oděvů, hlavy ve stříbřitých přilbách.

„Proč jste otevřel dveře, Viktor Borisoviči?“ zeptal se kapitán.

„Dveře?“ Viktor Borisovič se ohlédl na dveře. „Neotvíral jsem je.“

„Dveře byly otevřené,“ oznámil kapitán.

Viktor Borisovič pokrčil rameny. Stále ještě viděl, jak černý roj vylézá ze zabitých mouch. „Neotvíral jsem dveře,“ opakoval. Opět se ohlédl na dveře. Uviděl u prahu útržek papíru a znovu cítil dotek mlhavého podezření.

Lidin netrpělivě řekl: „Tak rozhodněte, co dál.“

„Navigátor není obeznámen,“ řekl kapitán. „Soudruhu Malyšev, opakujte svoje závěry.“

Malyšev zakašlal. „Vaše aparatura je k smíchu,“ řekl. „Například mikrotom, při provozu naplno...“

Odmlčel se a bylo slyšet, jak Lidin polohlasně navrhuje někomu, určitě Tummerovi: „... vzít láhev lihu, chodit, polévat je a hned zapalovat...“

„Stručně,“ řekl Malyšev. „Mají podivné složení – kyslík, dusík a ve velmi malých množstvích vápník, vodík a uhlík. Můj závěr je, že to je nebilkovinný život. A potom, za prvé: nebezpečí infekce je nejisté; za druhé, jde o objev prvního řádu. To potvrzuji, jelikož tady soudruh Lidin pořád jen vymýšlí, jak je zničit. To je nesprávný přístup k problému.“

„Pavouky by sem tahal,“ řekl Lidin, „starý zavilý křídač...“

„Vůbec není jasné,“ pokračoval Malyšev, „čím se živí. Zcela neznámý je způsob jejich rozmnožování. Myslím si, že jsou důvody předpokládat...“

„Já tomu vůbec nerozumím,“ řekl Tummer. „Já jsem je zabíjel, šlapal v nich, ale ukažte mi jedinou mrtvou mouchu.“

„Nehledej,“ řekl navigátor, „ani to nezkoušej.“

„A proč?“

Viktor Borisovič zahlédl, že se dveře zase tiše pootevírají. Papírek na podlaze vzlétl, jako by se pokoušel přeskočit práh, ale pak se znovu unaveně spustil na podlahu.

„Pak ti to řeknu. Potom, až to všechno skončí.“ Viktor Borisovič šel ke dveřím, zavřel je a vrátil se ke stolu.

Kapitán lehce plácnul dlaní do stolu. „Na můj rozkaz!“ řekl. „Rozhodl jsem se očistit loď od much.“

„A to jak?“ zajímal se Malyšev.

„Oblečeme si skafandry, zvýšíme v lodi tlak – můžeme použít zásoby tekutého vodíku – a otevřeme poklopy...“

„Maminko!“ zabreptal navigátor.

„Pustíme do lodi Vesmír. Vakuum a absolutní nulu. A vymeteme to svinstvo proudy vodíku.“

„To je nápad!“ řekl Lidin. Tummer si sedl do křesla a protáhl si nohy. „Ovšem tak se ještě nezbavíme spór,“ řekl.

„Myslím, že spóry na lodi nezůstaly,“ řekl Malyšev – v jeho hlase zazněla lítost. „Všechny se rozvinuly.“

„Zbavíme se much,“ řekl Lidin. Těch otravných, prokletých, ďábelských...“

„Poslyšte,“ řekl Viktor Borisovič, „já jsem to asi pochopil.“ Šel ke dveřím, sehnul se a z nějakého důvodu postrčil prsty kousek papíru u prahu.

„Co jsi pochopil?“ zeptal se Tummer.

„Tak,“ řekl Stankevič. „Pojďme ke skafandrům určeným do vakua. Lidine, pomůžete Malyševovi obléct skafandr.“

„Mušky pomrznou,“ řekl Lidin s chichotáním. Strašně chtěl, aby mušky pomrzly. Viktor Borisovič se ohlédl. Stěny byly černé. Pod stropem visely sametově hebké lemy. Podlaha byla pokrytá suchou hemžící se kaší. Šero houstlo – hromady much zakryly zářivky.

„Poslyšte,“ řekl Viktor Borisovič. „Víte, proč se dveře samy otevírají?“

„Jaké dveře, navigátore?“ zeptal se kapitán netrpělivě.

„Které dveře?“ zeptal se Tummer.

„Tamty dveře do chodby. Ale už se neotevírají.“

„No?“

„To je tím,“ řekl Viktor Borisovič rychle. „Dveře se otevírají ven, že? V chodbě se snižuje tlak, že? Přetlak ve velíně vytlačuje dveře. Je to všechno velmi jednoduché. Ale teď už rozdíl tlaků není.“

„Nic nechápu,“ řekl kapitán.

„Mouchy,“ řekl Viktor Borisovič.

„No, mouchy,“ řekl Tummer. „No a?“

„Mouchy žerou vzduch. Z čeho by braly živou váhu? Žerou vzduch, kyslík a dusík.“

Biolog vydal nejasný výkřik, ale kapitán se sehnul k přístrojům cirkulačního systému. Několik minut se na ně díval, zběsile stíraje mouchy. Všichni mlčeli. Nakonec se kapitán narovnal.

„Měřiče spotřeby ukazují,“ řekl pomalu, „že za poslední dvě hodiny se na lodi spotřeboval asi metrác tekutého kyslíku.“

„Velkolepé,“ řekl Malyšev.

„Jo, zvířátka,“ řekl Lidin. To jsou „živáčci“.

„Říkal jsem to,“ řekl Tummer. „Jsou to obyčejné osminohé mouchy.“

„Logicky vzato,“ poznamenal biolog, „vodíková atmosféra by pro ně měla být smrtící.“

„Což nám to zjednodušuje,“ řekl kapitán. „Na můj rozkaz. Lidine, pomozte soudruhu Malyševovi obléct skafandr. Tummere, zastavte cirkulační systém lodi. Navigátore, připravte loď na ošetření vzduchoprázdnem a velmi nízkými teplotami. Nahlaste připravenost za deset minut.“

Viktor Borisovič zamířil k východu a přemýšlel, co se stane, když se třeba jen pár těch much dostane na Zemi. Zeměkouli nelze „ošetřit“ vzduchoprázdnem a velmi nízkými teplotami. Vzdychl, otevřel dveře a vystrčil hlavu do černé huňaté díry, stěží osvětlené červenavým světlem.

Navlékli si skafandry přímo na ochranné obleky. Pak šli do velína dlouhým tunelem s černými stěnami, šerým neznámým tunelem. Stěny tunelu se pomalu vlnily, jako by tunel dýchal. Došli do velína. Tady bylo také příšeří, všechno vypadalo neznámé. Kapitán se zeptal:

„Tummere, cirkulace?“

„Zastavena.“

„Navigátore, příklopy?“

„Otevřené... Kromě venkovních.“

„Lidine, stav skafandrů?“

„Zkontrolován, soudruhu kapitáne.“

„Začneme,“ řekl kapitán. Viktor Borisovič se naklonil k tlakoměru. Tlak v lodi poklesl na 30 milimetrů – ale vždyť Tummer vypnul cirkulaci jen před několika minutami! Mouchy požíraly vzduch a rozmnožovaly se úžasnou rychlostí. Kapitán otevřel přívod vodíku. Ručička tlakoměru se zastavila, potom se pomalu pohnula na opačnou stranu. Atmosféra... Půl druhé... Dvě...

„Má někdo mouchy ve skafandru nebo ochranném obleku?“ zajímal se kapitán.

„To snad ne,“ řekl Lidin. Opět se rozhostilo ticho. Ve sluchátkách bylo slyšet jenom dech. Někdo kýchl, asi Tummer.

„Zdravičko,“ řekl Malyšev zdvořile.

Nikdo neodpověděl. Pět atmosfér. Černá kaše na stěnách se těžce zavlnila. „Ahá!“ zvolal Lidin zlomyslně. Šest atmosfér.

„Pozor,“ řekl kapitán. Viktor Borisovič se natáhl a chytil se Malyševova opasku. Malyšev se přidržel Lidina, Lidin křesla, v němž seděl Tummer. Kapitán smetl se stolu mračno much a stiskl tlačítko. Čtyři nákladové příklopy – široké kovoplastové rolety, uzavírající nákladní oddělení -, se otevřely okamžitě a současně. Viktor Borisovič pocítil měkký náraz, který jím otřásl od hlavy k patě. Někdo vzdychl. Směs vodíku a vzduchu pod tlakem šesti atmosfér se hnala k příklopům a do vesmíru. Velínem zakroužila černá vánice. Rozzářilo se světlo. Jasně, oslepující světlo. Velín byl zase sterilně čistý jako původně. Jen námraza na stěnách jiskřila ve světle modrých zářivek a u prahu zůstal nálet šedého prachu.

„To je fajn!“ řekl neznámý chraplavý hlas ve sluchátkách.

„Pozor,“ řekl kapitán. „druhá etapa!“ Pak třetí, čtvrtá, pátá. Pětkrát se loď naplnila odpadním vodíkem a pětkrát jeho vichřice prometla každý kout, každou štěrbinu. Nálet šedého prachu před prahem velína zmizel, zmizela i námraza na stěnách. Pak se loď naplnila vodíkem pošesté. Kapitán zapnul čističe prachu na plný výkon a až potom znovu naplnil loď vzduchem.

„Tak, to je všechno,“ řekl Stankevič. „Snad jsme udělali maximum.“ První ze všech sňal těžkou přílbu skafandru.

„Možná se nám to všechno jenom zdálo?“ řekl Lidin zádušně.

„Sladké snění,“ řekl Tummer.

Viktor Borisovič pomáhal Malyševovi ze skafandru. Když stáhl z pravé biologovy ruky trubkovitý rukáv, řekl náhle kapitán:

„Ale copak to máte, soudruhu Malyšev?“ Malyšev měl v hrsti plastovou krabičku, která vypadala jako X. Biolog schoval ruku za záda.

„Nic zvláštního.“ řekl a najednou se nasupil.

„Soudruhu Malyšev!“ řekl kapitán ledovým hlasem.

„Copak, soudruhu Stankeviči?“ odvětil biolog.

„Dejte to sem.“

„Maminko,“ řekl Viktor Borisovič, „vy tam máte mouchy!“

„No a co?“ řekl biolog.

Lidin pobledl, pak zčervenál. „Okamžitě zničte to svinstvo!“ procedil zaťatými zuby. „Do reaktoru s ní, hned!“

„Klid, palubní inženýre,“ řekl Viktor Borisovič. Malyšev si strhl zbytek skafandru a strkal krabičku do kapsy. Obočí se mu zvedlo až k vlasům a zase kleslo.

„Stydím se za vás, soudruzi,“ oznámil.

„On se za nás stydí!“ vybuchl Lidin.

„Ano, stydím. Chápu, bylo to nečekané a... z lidského hlediska strašně...“

„A představil jste si,“ řekl Lidin, „co se stane, když se třeba jen jediná moucha dostane do zemské atmosféry?“

„Víte, jak se rozmnožují?“ zeptal se navigátor.

„Vím. Viděl jsem. To nic není.“ Malyšev překročil skafandr a sedl si do křesla. „Nechte mě domluvit. Život ve Vesmíru je často nepřátelský pozemskému životu, to je pravda. Bylo by hloupé popírat to. Pokud by mouchy ohrožovaly život nebo třeba zdraví lidí, pak bych sám první žádal odstranit loď z blízkosti Země a zničit ji. Ale ty mouchy nejsou nebezpečné. Nebílkovinný život nemůže – není schopen, chápete? – ohrozit bílkovinný život. Šokuje mě vaše neinformovanost. A vaše, promiňte, nervozita.“

„Stačí vaše nejmenší neopatrnost,“ řekl Lidin umíněně, „a ony se rozmnoží na Zemi. Sežerou celou atmosféru.“

Malyšev pohrdavě lusknul prsty. „Tuhle,“ řekl. „Ať se třeba i rozmnoží na planetě, ale já dokážu za dva dny vytvořit dvacet dvě rasy dusíko-kyslíkových virů, které zničí mouchy, spóry a dvěstě dvacet pokolení potomstva. To za první. A za druhé, zkusili jsme Letál, Buxil, Petronal a ještě cosi. Ale já jsem přesvědčen, že by účinnějším prostředkem proti našim mouchám byly obyčejné sliny.“

Tummer se zachechtal.

„Čert ví, o čem to mluvíte,“ zavrčel Stankevič.

„No, ne přímo sliny, ovšem, ale obyčejná voda. Prostá aqua destilata. Jsem o tom přesvědčen.“ Malyšev poctil všechny meziplanetárníky vítězným pohledem. Všichni mlčeli.

„Ale uvědomujete si přece plně, jaké jsme měli štěstí?“ zeptal se.

„Ne,“ řekl Stankevič. „Ještě ne.“

„Ne? Tak dobře.“ řekl Malyšev. „Za první, v našich rukou,“ poklepal si kapsu, „jsou nejvzácnější exempláře nebílkovinných tvorů. Až dosud se nebílkovinný život vytvářel pouze uměle. Rozumíte? Mám ve-elkou radost. Za druhé. Představte si továrnu bez strojů a kotlů. Gigantická insektária, kde se neuvěřitelnou rychlostí rodí a rostou miliardy našich much. Surovinou je vzduch. Stovky tun prvotřídní neorganické buničiny denně. Papír, tkaniny, nátery... Ale vy říkáte: do reaktoru.“

Biolog se odmlčel, vytáhl plastovou krabičku a podržel si ji u ucha.

„Bzučí,“ oznámil. „Unikátní stvoření. Nejvzácnější... Nejvzácnější.“ Najednou se mu zakulatily oči a jeho tvář zrozpačitěla.

„Můj hlemýžď,“ řekl a vyřít se z velína. Meziplanetárníci se po sobě podívali.

„Biologie, královna věd, palubní inženýre,“ řekl Tummer.

„Už vím hodně o nebílkovinném životě!“ řekl Lidin štítivě.

Kapitán se zvedl. „Všechno je dobré, co dobře končí,“ řekl; hleděl přitom na Tummera. „Jak mi ještě někdy někdo začne tlachat o hrozbě z vesmíru... Kdo má službu?“

Viktor Borisovič pohlédl na hodinky. (Mamínko, pomyslel si, moje služba ještě neskončila! To utekly jenom tři hodiny?)

Po skončení služby zaskočil za Malyševem. Biolog hořce vzdychal nad dnem skleněné baňky. Během vakuové očisty baňka explodovala vnitřním přetlakem, což roztrhalo i titanského plže. Jeho vesmírem vysušené kusy přischly ke stěnám a stropu kajuty.

„Takový to byl exemplář,“ bědoval Malyšev, „takový exemplář!“

„Zato teď máte mouchy,“ řekl navigátor. „A z další cesty vám přivezu jiného slimáka. Pojdte se mnou do lékařského oddělení a ukažte mi, co s mikrotomem. Víte, my jsme ho ještě nepotřebovali.“

KONEC